

novi matajur

tednik slovencev videmske pokrajine

ČEDAD/CIVIDALE • UI.B. De Rubeis 20 • Tel. (0432) 731190 • Poštni predal/casella postale 92
Poštnina plačana v gotovini / abb. postale gruppo I bis/70% • Tednik / settimanale • Cena 650 lir

Leto XIII, št. 21 (331) • Čedad, četrtek 22. maja 1986

NA 26. OBČNEM ZBORU ZSKD V ŠTEVERJANU

Priznanje delu Marine Cernetig in kulturnemu društvu Rečan

Delegati vseh 64 v Zvezo slovenskih kulturnih društev včlanjenih društev in skupin z Tržaškega Goriškega in Videmskega so se v soboto popoldne zbrali v novi dvorani kulturnega doma na Bukovju, v Števerjanu na 26. občnem zboru Zveze. V razpravo, ki jo je odpril s svojim poročilom predsednik Marko Kravos, je poséglo več delegatov. Obravnavali so vse aspekte našega kulturnega delovanja. Bila so podeljena tudi priznanja, ki sta jih dobila tudi društvo Rečan in Marina Cernetig. Več v prihodnji številki.

Zlati krog za izredne dosežke društev in skupin v obdobju med občima zboroma je prejelo beneško kulturno društvo Rečan z Les ob XIII. Senjamu beneške piesmi. Poleg organizacijskih plati in uspeha, ki ga doživlja pri občinstvu, je Senjam izraz razvijane glasbene ustvarjalnosti, ki se uresničuje ob popevk, kot nositeljici ljudskih prvin ob sodobnih prijemih. Poseben uspeh doživlja Senjam prav letos ob izidu kasete, nič manj važna pa ni bila zbirka vseh tekstov pesmi «Pustita nam rože po našim sadit», ki je izšla ob Senjamu leta 1984.

Zlati krog za požrtvovalnost pri uresničevanju nalog na področju kulture je prijela Marina Cernetig za kulturno udejstvovanje na raznih področjih kot član Beneškega gledališča, pobudnik in organizator beneške folklorne skupine Živanit, za animatorsko delo z otroki in za organizacijo kulturnih predstav v Nediških dolinah. Njena posebna zasluga je, da oživila in spodbuja kulturno delovanje ob obnavljanju ljudske tradicije istočasno z uvajanjem novih prijemov.

Benečani priet sami doma an po sviete su odparli njih sarce

Tisti od Beneške galerije niemaju mera. Mostra za mostro an zmieram kajšno lepou an novuo srečanje. Tel krasan vidu z njim pitorja Žbona iz Istrie, Pierre Duvoisin - vicepresidente an ministro delle finanze z Bertilom Galland giornalist iz Žvicere. Čast Bogu sonce seje gor na naše doline an zdruje, kar su sadil an za lieta gledal paridel judje dobre voje.

Kikrat po naših dolinah san vidu judi, ki su se boril za njih pravice trudne se usednit an z glavo miez rokah se vprašat, al bi na bluo bujoj vse zapustit an pozabit za živet ku drug brez skarbi. An san jih vidu same, ke so nancnu gledal ušafat tu očeh od drugih njih težave. Takuo su živel Benečani s sarcem parkritim, sami doma an sami po sviete, dok' se niesu pardal kuraže dan druzin an nieso odparli njih sarce an povabil na njih duom vse tiste jude, ke tele težave jih znajo spoznat.

Ministro Duvoisin an giornalist Galland su z njih besedmi jin stuurli zastopit, kua lepua poznana naše doline an naše jude an kua tel bit Slovenci Italijani na more bit vič an križ, ma naša bogatija. Žvicera - je pravu Duvoisin - tuk živoj Taljani, Francuzi an Niemci bi na miela bit, za staro mentalitatem ankul brez meru anpur je po vsej svetu spoznana za mier an vsi kupe tel jude, nardjo nje bogatijo.

Jest, ke san teu reč, de dol pod Uidine že na vedo vič ka je Benečija, san z veliko čudo poslušu guorit tele jude od tele naše male zemje, ku od mesta od novega povezanja miez jude od Evrope. Dost jude, dost diela, dost liet za tajti, de smo Slovenci Italijani an za še na viedet al za Italiju smu tajšni. Če za tuole jude su bli brez skarbi ku gu Žvicer an če dielu telih jude nie bluo

ku za socialno an ekonomskimo obuojsat naše doline al na misleta, de ku gu Žvicer sta bli numalu buj bogati, buj odparti an buj merni.

Tala delegacion, ki je bla v Ljubljani an Vidne za guorit z ekonomskimi možmi je paršla v Špietar s komendantjem Del Medico. Smo takuo muel adan tistih kontaktu, ke pejeju naše doline na pot od progrusa, ki bo na pot odparla vse demokratičnim judem, ki živijo oku nas.

Parjetelji iz Žvicere su nan jasnou znal pokazat po ker poti že iti napri za mier resnično demokracijo an mier. Za tuole se troštamo, de du Rime boju skarbnej za tistu leč od minorance, ki je že 40 let pozna.

Vietar iz Matajurja

Bepi Liusso

alla «Beneška galerija»

«Bepi Liusso e i suoi amici» è il titolo della mostra che si aprirà alla Beneška galerija di S. Pietro al Natisone il 31 maggio in concomitanza con l'extempore internazionale di pittura «Immagini delle Valli del Natisone».

Con Liusso, che esporrà vedute delle Valli del Natisone, dell'Istria e del Friuli, saranno presenti con un'opera i suoi amici Ceschia, Pittino, Tavagnacco, Marangoni, Coceani, Zigaina, Maggnato, Afro, De Cillia e Celiberti. Le opere esposte fanno parte della collezione Liusso.

Dunque una bella rassegna della pittura friulana, che resterà aperta fino al 15 giugno.

NA TRETEM DEŽELNEM KONGRESU V TRSTU

Komunisti za pravično zaščito slovenske skupnosti v Italiji

Deželni kongres KPI, ki se je v nedeljo zaključil v Trstu je potrdil Roberta Viezziža za deželnega tajnika. Kongres je izvolil tudi 69-članski deželni komite, ki ima v svoji sredi tudi 9 slovenskih komunistov, 3 več.

Gre za Ivana Bratino, Miloša Budina, Giorgia Cancianija, Aleksandro Devetak, Jelko Gerbec, Borisa Iskro, Pavla Petriciga, Stojana Špetiča in Edvina Švaba.

Kongres je po tridnevni razpravi poleg nekaterih resolucij soglasno odobril tudi zaključni politični dokument, s katerim potrjuje Viezzižovo uvodno poročilo in nakazuje smernice za nadaljnje delo stranke na deželnem ravni. V njem je uvodoma rečeno, da je osnovni cilj KPI gospodarski, družbeni, kulturni in politični preporod, ki najima v središču človeka, njegove potrebe, zaščito človeštva in ambientalnega ravnovesja.

Izhajajoč iz vsega tega KPI nakazuje vrsto predlogov, s katerimi premesti sedanje stanje na deželnem ravni; v tem okviru KPI iznasa tri osnovne kritike na račun delovanja deželnega odbora: kritike se nanašajo na njegov odnos z osrednjo vlado v zvezi s sporom o križnem stanju na področju Trsta in Gorice, na njegovo gospodarsko politiko, kjer ni opaziti resnega načrtovanja in na reformo dežele, ki še ni bila uresničena začenši s toliko razglasane a neuresničene decentralizacije.

V dokumentu so predvsem poudarjene tri osnovne točke, za uresničitev katerih se bodo zavzemali deželni komunisti. Prva se nanaša na mednarodno vlogo naše dežele, oziroma na potrebo po valorizaciji te vloge. Kot drugo točko KPI postavlja potrebo po programskega soočanju na vseh področjih

in po začetku izvajanja politike načrtovanja. Kot tretjo točko svojega programa pa KPI poudarja, da ni možno več odlašati z reformo dežele, ki ima v sožitju različnih zgodovinskih in družbenih kultur resnično obogatitev svoje entnosti.

V tem okviru KPI poudarja, da je treba slovenski manjšini končno zagotoviti celovito uživanje pravic, ki so zapisane v ustavi in to z zakonom o globalni zaščiti, ki naj odgovarja pričakovanju same manjšine. KPI v dokumentu tudi poudarja, da je treba z njihovo valorizacijo priznati tudi druge jezike, med temi furlanskega, prilagoditi deželni statut o avtonomiji ter predvsem izpeljni proces decentralizacije.

Za doseglo vseh teh ciljev je po mnenju KPI potrebno zamenjati sedanji deželni odbor, ki je neprimeren in ki ni uresničil niti tistih obvez, ki jih je spre-

jel s programskimi izjavami. Zato se postavlja potreba po programskega soočanju med vsemi demokratičnimi silami: in prav na osnovi porograma je možno po mnenju KPI določiti možnosti oblikovanja raznih ravnateljev in odbora: po mnenju KPI je torej sestava takega odbora, ki naj sloni na resni programski konvergenci edini odgovor na potrebe sedanje deželne družbe. Pri vsem tem pa KPI še dodaja, da sta si KPI in KD alternativni, predlog stranke pa se naslanja na perspektivo demokratične alternative, za oblikovanje katere je bistvena pomena sodelovanje s PSI in ustvaritev katerega je osnovno vprašanje za komuniste iz Furlanije - Julijske krajine.

Zaključke tridnevne zelo obširne in bogate razprave je ob koncu kongresa povzel član strankinega vsedržavnega vodstva Gianfranco Borghini.

Razstava slovenskih slikarjev na društvu Ivan Trinko

Skupina 8 slovenskih slikarjev iz Ajdovščine razstavlja ob četrtek v Čedadu, v prostorijah kulturnega društva Ivan Trinko, ki je razstavo priredil. Gre za umetnike, ki so že znani v Nadiških dolinah, kjer so že večkrat razstavljeni, sama razstava pa je bila na ogled pred mesecem dni v Beneški galeriji v Špetru.

Njihove slike so v pretežni meri posvečene pokrajinem, ki jih predstavljajo zelo neposredno in živo.

Na otvoritvi razstave je pozdravil gostre predsednik društva Giuseppe Crisetic za njim sta se pozitivno izrazila o

pobudi, ki prispeva k zblževanju in medsebojnemu spoznavanju med dvema skupnostima, pokrajinski odbornik videmske pokrajine Giovanni Pelizzio in čedadski podčupani Fantino. Slednji je v svojem govoru dal poseben poudarek odnosom med občinama Čedad in Tolmin, ki jih je treba krepiti in razvijati. Prisotni so bili tudi drugi predstavniki krajevnega političnega življenja, med njimi naj omenimo grmiškega župana Boninija in predsednika teritorialnega odbora SKGZ Černa.

Sklenal je prijetno in prijateljsko srečanje moški pevski zbor Srečko Kosovel iz Ajdovščine.

3 - VIAGGIO NELLE TRADIZIONI POPOLARI

LA MUSICA: RESIA

Nelle tradizioni popolari la musica è universalmente riconosciuta come una delle componenti più significative ed importanti. È una di quelle pratiche che meglio rappresentano la creatività e l'espressività dei singoli e della collettività. Nel nostro, come nella maggior parte dei casi, il mondo della musica tradizionale si esprime attraverso diverse tecniche sia strumentali che vocali ed a sua volta è il risultato di diverse esperienze e influenze culturali.

All'interno del composito e variegato panorama espresso dalle regioni di confine italo-sloveno andremo oggi a spendere qualche parola sulla musica strumentale della Val Resia, una delle zone più interessanti e più studiate in assoluto da ricercatori provenienti un po' da tutto il mondo. Il motivo principale della sua particolarità deriva dalle arcaiche caratteristiche di lingua e cultura quasi inalteratamente mantenute lungo gli ultimi secoli. Non è un caso che Resia sia terra che conserva fra l'altro uno dei più vasti patrimoni favolistici che al mondo si conoscano e che usi una lingua ricca di tali arcaismi che è diventata oggetto di studio da parte di alcune fra le più importanti università al mondo. Tutto ciò sta a significare come, soprattutto grazie alla omogeneità e vitalità dell'intero tessuto culturale resiano, si siano potute tramandare le singolari tecniche della sua musica strumentale.

Parlare di musica a Resia significa parlare di una delle pratiche più diffuse ed apprezzate. Usata quasi esclusivamente per accompagnare la danza, la musica è presente ad ogni festa durante l'anno o anche semplicemente ogni qualvol-

ta si prospetti l'occasione di stare assieme e ballare all'osteria, per strada o nelle case.

Gli strumenti fondamentali all'esecuzione della musica resiana sono la «cytira» (violino) e la «bunkula» (violoncello).

Probabilmente derivata da antiche pratiche che prevedevano l'uso di altri strumenti, quella resiana è una musica appresa e tramandata direttamente, per osservazione e sperimentazione. Non partitura, ne scuole insegnano al resiano a coltivare questa sua preziosa tradizione. La formazione è composta da una o due «cytire» e una «bunkula», insieme minimo ed indispensabile, ciò non toglie tuttavia che possano esistere occasionalmente formazioni più estese che mantengono però al loro interno il rapporto cytira e bunkula nel numero di due, o tre, a uno. Ambidue gli strumenti vengono preferibilmente suonati nella posizione da seduto che permette ai cytirauci di

battere ritmicamente i piedi a terra e al suonatore di bunkula di far ruotare lo strumento sul perno a terra. Assai numerosi e sicuramente interessanti potrebbero essere le annotazioni che potremmo fare ancora a proposito della musica resiana: dalla posizione «popolare» in cui viene tenuto il violino (sul petto e non sotto il mento), all'uso preferenziale di alcune corde e dita, dalla sola apparente monotonia e ripetitività dei temi musicali alla particolare accordatura (molto alta) degli strumenti, tutti elementi questi che ci possono far ricordare il fenomeno musicale resiano ad altri tempi, ad un passato mantenuto miracolosamente vivo e presente grazie soprattutto ad un'identità di popolo che ha sempre contraddistinto i resiani in ogni tempo e in ogni luogo, sia nella loro piccola patria che nei frequentissimi contatti con diverse società, culture ed economie.

Valter Colle

Stališča videmskega nadškofa o zaščiti slovenske manjšine

«V tem trenutku, kot je bilo tudi v preteklosti, je videmski nadškof tarča napadov s strani določenih skupin, ki pravijo, da so povezane s krajevno Cerkvio in so shizofrenično reagirale zaradi stališč, ki jih je zavzemala uradna Cerkev za pravice slovenske manjšine v Italiji. Videmskemu nadškofu pripisujejo stališča odločno v nasprotju z linijo, ki jo je uradno zavzel in branil v zadnjem desetletju».

Tako je med drugim napisano v predstaviti brošure, ki jo je pred nekaj dnevi izdalо kulturno društvo Studenci. Namen izdaje je predstaviti

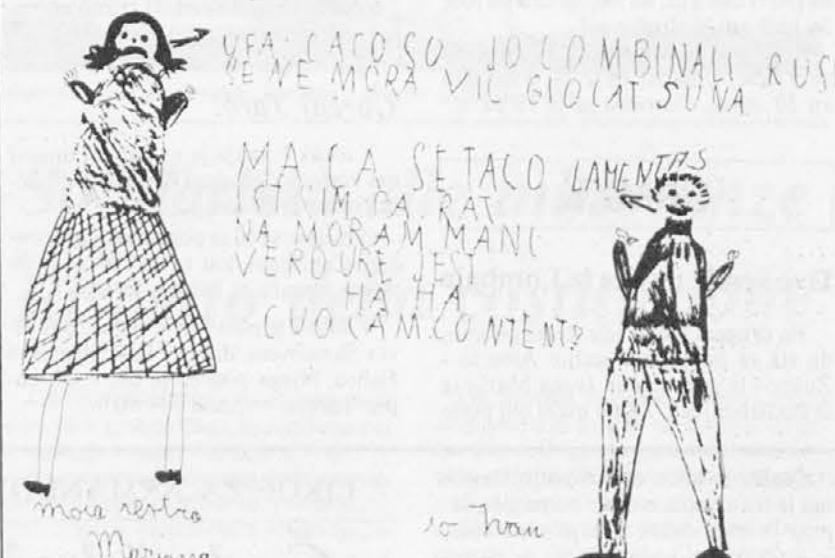
uradna stališča videmskega nadškofa in s tem prispevati k trezni razpravi in «razmišljaju med tistimi, ki so iskreno angažirani za zaščito človekovih in kaščanskih vrednot našega ljudstva».

V brošuri, ki ima 26 strani, so med drugim objavljeni dokument videmskega nadškofa Battistija o rabi slovenskega jezika v liturgiji (25. marca 1976), govor nadškofa na Dnevnu emigranta (9. januarja 1977) in ob 25. obletnici smrti Ivana Trinka (24. novembra 1979), intervjuji z nadškofom v Domu (decembra 1981 in marca 1984) in v Novem Matajurju (novembra 1982).

Ormai per «Moja vas» fare presto

Per consentire a tutti gli alunni delle scuole di partecipare al XIII concorso dialettale sloveno «Moja vas» il Centro Studi Nedija ha deciso di prorogare la scadenza dei termini della consegna dei temi fino alla chiusura dell'anno scolastico.

I temi che arriveranno tardi però non potranno essere pubblicati nel «Var tac», che uscirà anche quest'anno il 29 giugno prossimo.

Questo è il tema di Ivan Cicigoi di Lase: frequenta la prima classe a S. Volfango (Drenchia).

Tekma premundial na Liesah

V nedeljo 18. maja ob 17. uri se je začela na lieškem igrišču nogometna tekma »celibi-ammogliati«, »neporočeni - poročeni« iz grmiške občine. Več kot 10 dni pred njo po gostilnah in uradih v Hlocju se ni govorilo od drugega. Lepa popoldanska nedelja je tudi pomagala tako, da se je okrog igrišča zbralo več kot 200 ljudi. Zabava zaradi nenavadnega izziva (sfida), saj se na tem igrišču igra 6 proti 6 z raznimi menjavami, ni manjkala.

Crainich Adriano iz Dreke je bil za sodnika; boljšega niso mogli najti, ker Adriano je pravi sodnik na nogometni federaciji v Vidmu. Ekipa neporočenih je bila tako sestavljena: vratar je bil Sergio Zufferli »Funki«, igralci pa: don Azeglio »župnik«, Pio »Vogrinken«, Gianni Marzutti »pekar«, Maurizio Trusgnach »Tarbjanu«, Bruno Dreszach, Lucio Quarngolo »miedih«, Guido Chiabai, Giuseppe Vogrig, Renzo Rucli, Armando »kačjator«.

Oženjeni pa: vratarji Mario »Mišonar« in Remigio Cernotta, igralci pa: Lucio Paolo Canalaz - podžupan, Paolo in Lino »Nakoncen«, Vanni Rossi »brigadir finance«, Rocco Giuzio »kabantier grmiške kasarne«, Giuseppe

Bianchi, Beppino Crainich »Kejac«, Romeo Clodig »Kocjan«, Ugo Vogrig (Agnelli), Gianni Florencig »Kokoc«.

Trenerji ekip sta bila za neporočene Franco Mohorju iz Garmika in za poročene bi moral biti Bepic Smodinu iz Seuca, ki verjetno zaradi prevelike vročine, je dal »forfait«.

Tekma se je zaključila po eni uri z rezultatom 3 proti 3. Po dvajsetih minutah so šli in gol poročeni z lepim strehom Paola »Nakoncga«, minilo je 5 minut, ko je Pio izenčal rezultat prvega polčasa. Mnogo je bilo menjav v obeh ekipa zaradi velike vročine in utrujenosti igralcev.

V drugem polčasu pa, se je tekma še bolj zagrela, tako da sta ekipi še dva gola zabilna na vsako stran, za poročene Giuzio Rocco an Beppino Crainich, za neporočene spet Pio in še Lodovico Bergnach.

Moje mnenje je, da sta se obe ekipi lepo in športno spopadli in da je končni rezultat zelo pravičen. Zaradi enakopravnega rezultata smo prepričani, da se bo pred ne dolgim času vršila na istem igrišču tekma, ki nam bo dala končnega zmagovalca.

Antonella Cromaz in Vladi Predan

TUTTOSPORT VSE O ŠPORTU

I figli hanno sempre ragione!

GENITORI-FIGLI 8-13 (dopo i supplementari e i rigori).

FIGLI:

Scuderin Mauro, Birtig Cristian, Onesti Cristian, Dorbolò Emiliano, Marinig Marco, Zuiz Andrea, Clavora Mauro, Marchig Adamo, Vogrig Simone, Massera Dante, Obit Walter, Barbiani Massimo, Selenscig Stefano, Bacia Gabriele, Mulloni Cristian, Gariup Luca, Alfonso Cristiano, Sturam Nicola.

GENITORI:

Marchig Ezio, Zuiz Giuseppe, Onesti Umberto, Birtig Renzo, Sturam Aldo, Bacia Gianfranco, Vogrig Renzo, Marinig Giorgio, Specogna Angelo, Alfonso Carlo, Clavora Ferruccio, Dorbolò Alberto, Obit Andrea, Barbiani Walter, Corredig Paolo, Dorbolò Eliseo, Selenscig Bruno.

ARBITRO:
Manzini Tiziano di Vernasso.

MARCATORI:
Clavora Mauro, Sturam Aldo nei supplementari: Marchig Adamo, Sturam Aldo

S. Pietro al Natisone- Le «radiazioni» di Chernobyl sono calate, la nube si è allontanata, ma lo spirito agonistico è stato a livelli di «guardia» nella partita che ha visto sfidarsi in pantaloncini corti genitori e figli della categoria giovanissimi della Valnatisone. Durante le ultime gare di campionato si era lanciata la sfida ed a meno di una settimana dalla conclusione c'è stato lo scontro. C'erano in campo rappresentate tutte le Valli da quella del Natisone, a quel-

la dell'Erbezzo per finire con quella di Cosizza, ma non è certo mancato il sostegno per i trentasette protagonisti. I ragazzi hanno cominciato a giocare con un ritmo forse nato per mandare in tilt i propri genitori i quali hanno cercato con tutti i modi di rallentare il gioco.

Dal funambolico dott. Ferruccio Clavora sono venuti certi spunti che hanno fatto scappare di bocca a qualche spettatore l'esclamazione «che colpo di tacco, sembra Zico» al duello vigoroso fra il presidente Specogna Angelo e Marco Marinig finito in parità in quanto Marco non ha dato spazio e tempo di riflettere, ma in un'occasione Specogna poteva fare gol.

Il gol invece lo ha fatto Mauro Clavora portando in vantaggio i propri compagni, ma Aldo Sturam in forma smagliante ha portato le squadre in parità. In campo si susseguivano i cambi che irritavano i ragazzi smaniosi di vincere, mentre ai genitori permettevano di prendere fiato per potere rientrare in seguito con maggiore freschezza. Il tempo regolamentare si concludeva sul risultato di 1-1. Nei supplementari passavano in vantaggio i ragazzi con un tiro cross di marchig Adamo che sorprende Paolo Corredig. I genitori ritornavano in parità con una rete del solito Aldo Sturam, che i ragazzi hanno contestato perché secondo loro era viaggiata da un fallo di mano. Si passava ai rigori: tra gli sbagli e le prodezze la spuntavano i ragazzi per undici a sei, con esultanza al centro del campo. Dopo la gara c'è stata la spaghettata all'osteria »Alle sorelle« di Ponteacco, con lo spettacolo canoro offerto da Renzo Birtig accompagnato da Liso.

I RISULTATI

Torneo di Corno
Mossa-Valnatisone 1-2
Corno-Valnatisone 1-3

Torneo Carnimarket
Gaglianese-Valnatisone 3-3

Torneo Amatori di Torreano
Torreanese-S. Pietro al Natisone 1-1
Ravosa-S. Pietro 4-0

Clenia
Celibi-Ammogliati 4-4

GIOVANILI
Prossimo turno
Valnatisone-Cividalese (Esordienti)
Valnatisone-Moimacco 21/5 ore 18.45 (CSI)

Valnatisone-Lessi 25/5 ore 10 (CSI)

LE CLASSIFICHE

Esordienti

Cividalese 24, Stella Azzurra 19, Manzanese 18, Valnatisone 16, Bearzi 13, Aurora 12, Gaglianese 8, Azzurra 7, Audace 1.

Pulcini CSI

Povoletto, Faedese 6, Valnatisone 5, Lessi Gemona 4, Moimacco 3
Valnatisone: già riposo.

Marinig Marco difensore Giovannissimi-Valnatisone

ŠPETER**Naš kamun rase**

Napredna in nova politika špietarskega kamuna daje nje sadove an tuole more videt vsak tisti, ki gre mino Špieter an drugih vasi telega kamuna: nove hiše, nove butige, pa ne samuo. Ne manjkajo kulturne, politične, ekonomske prireditve an tuole parkliče v Špieter puno jidi iz drugih kraju. Lahko diemo, de Špieterska občina je oživela.

Ražon nam dajejo tudi številke demografskega gibanja.

Lieto 1984

Na parvi dan lieta je bluo 2.089 judi, na zadnji dan in decemberja 2.099; družin parvi dan jih je bluo 775, na zadnji dan pa 812. Tuole pomeni 10 judi an 37 družin vič.

Rodilo se je 14 otrok, 8 puobčju an 6 čičic. Umarlo jih je 28, 18 možkih an 10 žensk. Poročilo se je 22 paru.

Lieto 1985

Na parvi dan lieta je bluo 2.099 judi, zadnj dan pa 2.135. Družin je bluo na parvi dan 812, na zadnji dan pa 838: 36 judi an 36 družin vič.

Rodilo se je 24 otrok, 15 puobčju an 9 čičic. Umarlo jih je 28, 8 možkih an 20 žensk. Poročilo se je 18 paru.

GRMEK**Dve vesele novice iz Lombaja**

Na drugem mestu tele strani pišemo, da sta se poročila Ruccin Alberto - Žuanov iz naše vasi in Ivana Martinig iz Podsrnednjega. Za no malo dni potle

Čeglih je imeu dobro voljo, čeglih mu je žena Paola zvestuo pomagala, čeprav je imeu dobre zidarje in delavce, je štala počasi rasla, ker mi ne moremo komandirat tistega, ki nas komanda od gor, od luhta. Kadar ti spusti vodo na glavo, se muoraš skriti, iti suši in delo pustit. Nu, slava ura gor, slava ura dol, je bla usedno Armandova štala zazidana u rekordnem cajtu. In ne mislite, da bo u nji rediu krave. Ne, rediu bo zajce, ker je Armando mož stuo in stuo inicijat in Buog je jau:

«Pomagaj se, ti bom pomagui!»

Greh bi biu, če bi ne pomagal tajšim, ki se sami pomagajo. Takuo je Armandova štala za zajce nad Obranki postala realnost.

Štala, ki nam jo kaže naša fotografia, je duga 54 metrov, široka parbljeno 14. U nji so že postavljene moderne kletke (stie) za 330 gnezd. Rediu bo zajce posebne sorte, bele iz nove Zelande in bele kaliforniane. So posebni zajci, ki ti v treh mesecih dosežo skoraj tri kilograme.

Novi Matajur

odgovorni urednik:
Iole Namor
Fotokompozicija:
Fotocomposizione Moderna - Čedad

Izdaja in tiska
Trst / Trieste ➔ ZIT EST

Settimanale - Tednik
Registrat. Tribunale di Trieste n. 450

Naročnina - Abbonamento
Letna za Italijo 17.000 lir
Za inozemstvo 27.000 lir

Poštni tekoči račun za Italijo
Conto corrente postale
Novi Matajur Čedad - Cividale
18726331

Za SFRJ - Žiro račun
50101 - 603 - 45361
«ADIT» DZS, 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II nad.
Tel. 223023

Letna naročina 600 ND

OGLASI: 1 modulo 34 mm x 1 col
Komercialni L. 13.000 + IVA 18%

Banca Agricola Gorizia
Kmečka banka Gorica

Ustanovljena leta 1909

GORICA — Korzo Verdi 55 - Tel. 31811
Telex 460412 AGRBAN

pa je paršla druga lepa in vesela novica u Lombaj.

U pandejak 12. maja se je rodila u čedajskem špitalu Luisa Gus - Korantova po domače. Vsi so jo težkuo čakal, posebno pa bratrac Roberto. Nona Basilia in stric Genio nista stala u koži od veselja. Seveda pa, da narbuje vesela sta bla tata Mario in mama Rossanna, ki sta poskarbela za sestrico Robertu. Vsem želimo puno zdravja, posebno srečo in veselje pa mali Korantovi čičic na poti življenja, ki ga ima pred sabo.

SREDNJE**Podsrednje - Lombaj****Naši noviči**

V soboto 10. maja sta se v liepi cierkvji Svetega Pavla go par Černev poročila Ivana Martinig - Linna (Varhuščakova) iz Podsrnednjega an Alberto Ruccin - Žuanu iz Lombaja. Puno žlahete an puno parjetelju se je kupe z mladim parom veselilo. Parjetelji so jim napravili lep purton, na štier kolonah. Nieso manjkal skerc an strejanje.

Ivani an Alberto, ki bota živiela v Tarpeču (občina Špieter) želmo no veselo an srečno skupno življenje.

Gorenj Tarbi

V torak 1. maja je na naglim umaru naš vasnjani Giovanni Bergnach - Sijučju. Imeu je 67 let.

Giovanni je šu se poguarjat z gaspudam Cenčičam, kar tu an žlah se je ču slavo. Umaru je subit v faružu.

V žalost je pustu dve sestre, dna živi v Škrutovem, druga v Laškem an vso žlaho. Njega pogreb je biu v Gorenjim Tarbiju v sredo 14. maja.

LIKOF ZA ARMANDOVO ŠTALO V LOMBAJU**Če boš kajšnega hvalu
naj pozabit na mojo ženo**

Kar je nardiu Armando, je med redkimi pobudami u naši deželi in vprašali smo ga, kakuo mu je paršla na misel ta ideja. Povedou nam je, da že več let redi zajce, čeprav v manjšem obsegu in da će gre dobro, se lahko tudi dobro zasluži.

Mož je mlad, zmeraj na delu, pa le dobi cajt za brat in puno bere. Bere posebno tiste reči, ki ga zanimajo, ki ga interešajo, ki mu pomagajo u življenju. Z branjem je zvedeu, da je najbolj velika in moderna štala za zajce v mestecu Mandello Lario (Como). Tam je tudi center za selekcijo teh posebnih zajcev. Center se imenuje Paoda. «Gospa Zucchi, ki je gospodinja tega centra mi je s konkretnimi nasveti puno pomagala» nam je poviedu Armando. «Al je še kajšan, de ti je šeu na ruoke?» smo ga uprašali.

«Oh, ja, puno jih je bluo, pravi in, narbujoši pomagača pa mi je biu Mario Ros iz Bardc, ki je biu šef deželnega sekretariata za potresence u Čedadu. Njemu se prisrčno zahvalim. Posebno moja zahvala pa naj gre deželi, ustanovi, ki se imanuje: «Servizio valorizzazione agricoltura di montagna».

«Brez kontributa bi ne biu mu zazidat takuo velikega hleva».

Al te lahko uprašamo, dost so ti dal?

«Ni obedna skrivnost. Resnico se muora poviedet. Dal so mi 260 milijonov lir. Seveda nisem še vseh potegnu. Te zadnje pu mi dajo po kolavdu».

Takuo je Armando napravil veliko rječ par Obrankih. Želimo mu, da bi mu šlo vse dobro in da se s tem konča njega križanje po svetu. Biu je na delu u Švici in že vičkrat u Afriki. Ima lepo družino: žena Paola je doma iz Marsina. Porodila mu je sina in hčerk, dva fantastična otroka, sin je Federico, hči pa Katja. Lombaj ima zda vič otrok kot vsa druga vas garmiškega komuna. Tuole je upanje za naprej in take iniciative, kot je Armandova, so narbujoče garancije, de ljude ostanejo doma.

**Naš zbor nastopu
na Stari Gori**

Ob Božiča sam fara Svetega Pavla ima pieuski zbor. Do seda so piel sa muo v naši cierkvi an de so barki, čeglih je takuo malo cajta ki se uče piet, smo že napisal. Pridno jih uči meštiri Antonio Qualizza-Drejutu iz Srednjega. Če nie njega pa Paolo Qualizza-Kanaučjanu iz Černec.

V petek 16. maja, ko je letna precessija naše fare na Staro Goro naš koro je imeu parvi zunanjji nastop.

Pieu je v veliki cierkvi Stare Gore an vič ku kajšan od naših faranov je biu ganjen.

Našemu zboru želmo še puno zunanjih nastopov an nimar vič uspehov.

**Trasferito al Centro
l'ambulatorio di Cudicio**

Lo studio medico del dott. Edi Cudicio si è trasferito presso il Condominio al Centro sito a S. Pietro al Natisone (a fianco del negozio Nery e Rossi) con il seguente orario per il pubblico:

Lunedì, martedì, giovedì, venerdì e sabato dalle ore 8 alle 10.30. Giovedì dalle ore 8 alle 9.00 e dalle 16.00 alle 18.00.

Il numero dell'ambulatorio è il 727558, mentre il recapito telefonico rimane sempre presso la Locanda al Giardino di S. Pietro al Natisone tel. 727019. Come si può vedere l'orario delle visite è cambiato come pure la sede che non è più presso il poliambulatorio dell'USL n. 5.

Nadia an Giuliana Simonelig za šankom bar «Al Cacciatore», ki so ga inaugurali dno dñi odtuod pri Centru v Špietre

**Kadà greš lahko guorit
s šindakam**

Dreka (Maurizio Namor)
torak 10-12/sabota 10-12

Grmek (Fabio Bonini)
sabota 12-13

Podbonesec (Giuseppe Romano Specogna)
pandejak 11-12/sabota 10-12

Sovodnje (Paolo Cudrig)
sabota 10-12

Špeter (Giuseppe Marinig)
sreda 10-11

Srednje (Augusto Crisetig)
sabota 9-12

Sv. Lienart (Renato Simaz)
petak 9-12/sabota 10-12

Bardo (Giorgio Pinosa)
torak 10-12

Prapotno (Bruno Bernardo)
torak 11-12/petak 11-12

Tavorjana (Egidio Sabbadini)
torak 9-12/sabota 9-12

Tipana (Armando Noacco)
sreda 10-12/sabota 9-12

Guardia medica

Za tistega, ki potrebuje medija ponoč je na razpolago «guardia medica», ki deluje vsako nuoc od 8. zvičer do 8. zjutra an u saboto od 2. popudan do 8. zjutra od pandejka.

Za Nediške doline se lahko telefona v Špieter na štev. 727282.

Za Čedadski okraj v Čedad na štev. 830791, za Manzan in okolico na štev. 750771.

Poliambulatorio v Špietre

Ortopedia doh. Fogolari, u pandejak od 11. do 13 ure.

Cardiologia doh. Mosanghini, u pandejak od 14.30 do 16.30 ure.

Chirurgia doh. Sandrini, u četartak od 11. do 12. ure.

**Ufficiale Sanitario
dott. Luigino Vidotto**

S. Leonardo:
mercoledi 12.30-13.30 - venerdi 10.00-11.00.

San Pietro al Natisone:
lunedì, martedì, mercoledi, venerdì, sabato 8-9.30.

Savogna:
mercoledi 10-12.

Grimacco:
lunedì 10.30-12.30.

Stregna:
martedì 10.30-12.30.

Drenchia:
giovedì 10.30-12.30.

Pulfero:
giovedì 8-9.30.

**Consulitorio familiare
S. Pietro al Natisone**

Ass. Sanitaria: Dr. Chiuchi
U pandejak, torak, sreda, četartak an petak od 12. do 14. ure.

Ass. Sociale: D. Lizzero
U torak od 11. do 15. ure
U pandejak, sreda, četartak an petak od 8.30. do 10. ure.

Pediatria: Dr. Gelsomini
U četartak od 11. do 12. ure.
U saboto od 9. do 10. ure.

Psicologo: Dr. Bolzon
U torak od 11. do 16. ure.

Ginecologia: Dr. Casco
U torak od 12.30 do 14.30 ure.
(Tudi pap test).

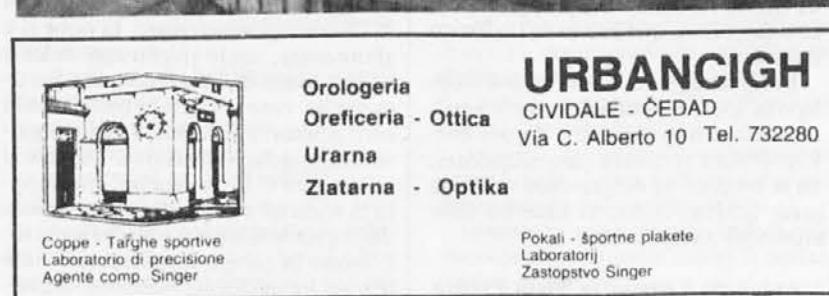

Dežurne lekarne
Farmacie di turno

Od 24. do 30. maja

Čedad (Fornasaro) tel. 731264
S. Giovanni al Nat. 756035
Premariah tel. 729012

Ob nediejah in praznikah so odprate samuo zjutra, za ostali čas in za ponoč se more klicat samuo, če ričeta ima napisano «urgente».

Coppie - Taflge sportive
Laboratorio di precisione
Agente comp. Singer

URBANCIGH
CIVIDALE - ČEDAD
Via C. Alberto 10 Tel. 732280

Pokali - športne plakete
Laboratori
Zastopstvo Singer